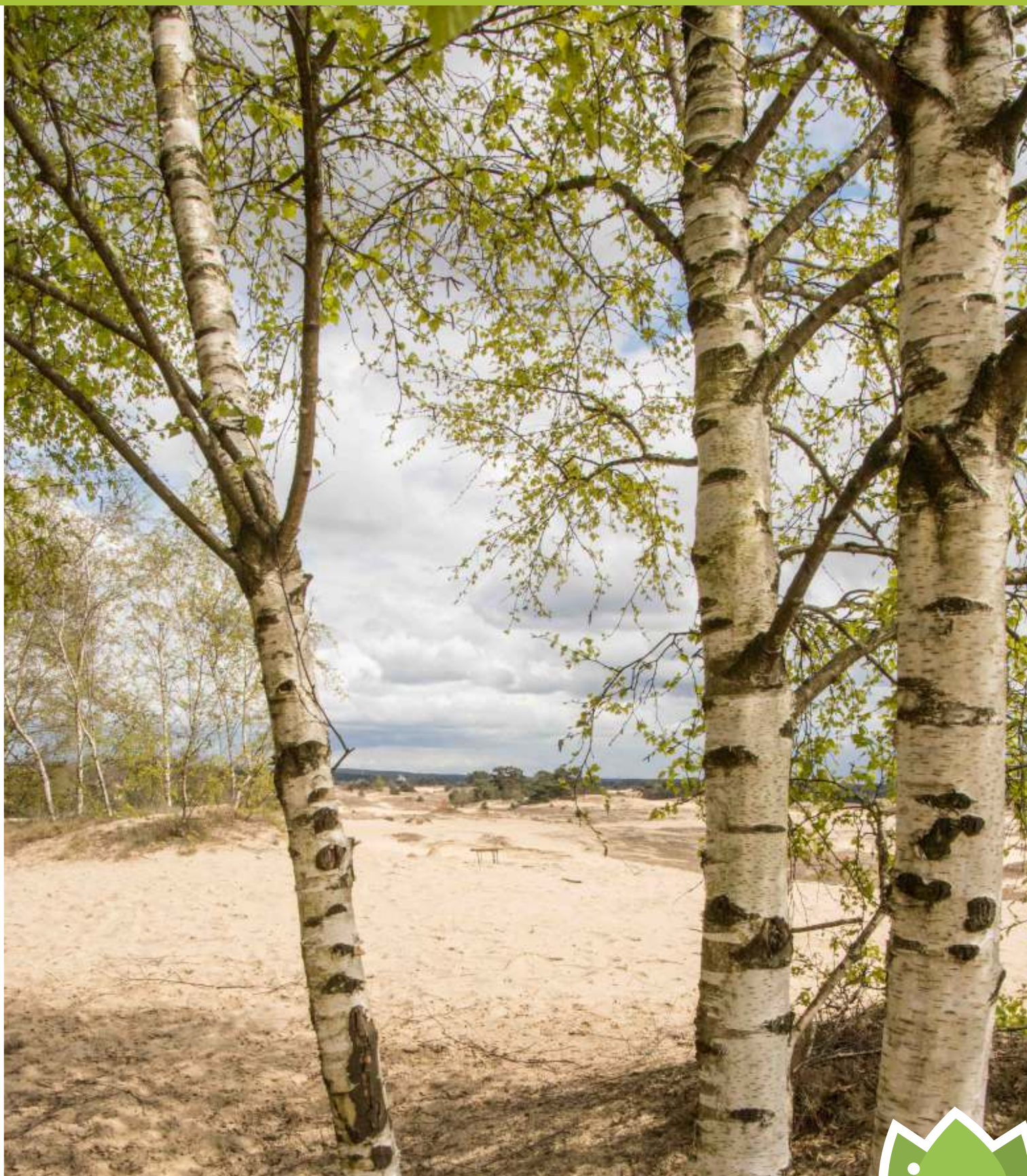

De Groene Gids

CONTACTBLAD IVN EDE

BELEEF DE NATUUR!

IVN afdeling Ede

BESTUUR

Voorzitter: Hans Gonggrijp, 0318-840409,
voorzitter@ivn-ede.nl

Secretaris: Mathilde van Ravensberg, 06-44251306, secreta-
riaat@ivn-ede.nl

Penningmeester: Henk Schuijt, 0318-650017,
penningmeester@ivn-ede.nl

Overige leden:
Albert Loef, 0318-304713, albertloef@hotmail.com

WERKGROEPEN

Scholen:

Joke Veltkamp, 0317-420703, gewoonjokev@gmail.com
Truus van Otterloo, 0318-621059, truusvanotterloo@tiscali.
nl

Jeugdclub:

Ineke Jansonius, 0317-413884, kloen.jans@chello.nl

Vogels:

Hans Westendorp, 0318-418465, vogelwerkgroep.ivn.
ede@gmail.com, j.g.westendorp@kpnmail.nl

Natuurfotografie:

Ab van der Linde, a.j.vanderlinde@upcmail.nl

Flora:

Wiebe Verbaan, 0318-611947, w.verbaan1@chello.nl

Natuurwerkgroep Otterlo - IVN Ede:

Josephine Hendriks, 06 11239420. (na 20.00 uur),
jephendriks@gmail.com.

- Vlinders: Toos van Ekeris, tvanekeris17@kpnmail.nl, 0318-592095

- Vogels: Dick van Houwelingen, dickvh@dds.nl, 0318-591531

- Overige inventarisaties: Josephine Hendriks, jephend-
riks@gmail.com, 06-11239420

Natuurgidsen

Christ Elsten

Natuureducatie

Corine Klapwijk, corine.kiela@planet.nl

VERDERE GEGEVENS

Postadres: Diedenweg 96, 6717 KV Ede

Ledenadministratie: servicedesk@ivn.nl

Website: <http://ivn.nl/afdeling/ede>

Bankrekening: NL54 INGB 0000 9515 88 t.n.v. IVN AFDELING
EDE

Druk: Editoo b.v., Arnhem

Contributie:

Lid	€ 24,00
Lid + huisgenoot	€ 26,50
Vrienden	€ 12,50 (minimaal)

De Groene Gids Redactie:

Remieke Niermeyer, Corine Klapwijk, Leonie van Beek,
Marjelle Molenaar

*De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden artikelen
al dan niet te plaatsen, in te korten of aan te passen.*

*De Groene Gids is het contactblad van IVN Ede en versijnt vier
maal per jaar.*

Inhoudsopgave

IVN Ede	2
Nieuwe leden	2
Van de redactie	3
Van het bestuur	3
Jonkheer Sperwer	3
Jaarverslag 2019 Bestuur	4
Nieuwe webmaster Joost van Meeteren	5
Flora werkgroep - jaarverslag 2019	6
Vogelwerkgroep - jaarverslag 2019	6
Jeugdclub jaarverslag 2019	7
Algemene Ledenvergadering IVN Ede	8
Werkgroep natuurfotografie - jaarverslag 2019	8
Jaarverslag 2019 - Werkgroep Otterlo	9
Werkgroep natuureducatie - jaarverslag 2019	10
Werkgroep Scholen in 2019	11
Vacatures	13
Statistieken	13
IVN Natuurkoffer	14
Wekeromse zand met jeugdgidsen	15
Zomaar even	15
Agenda	16

Kopij

Gelieve aan te leveren vóór 1 mei 2020.

Remieke Niermeyer, tel. 0318-630638,

e-mail: redactie.gg@gmail.com

Teksten als word (.doc of .docx), afbeeldingen in jpeg.

Voorplaat

Door Werkgroep Natuurfotografie

Dick Klein Geltink

Nieuwe Leden

Een hartelijk welkom voor :

Ben Huiskamp

Jordy van Eijk

Emmy Smits

Myrthe Romeijn

Anne Krediet

Teus Hubert

Nico Appel

Karin den Boer

Gerda Oppedijk

Gerda Kranen

Van de redactie

Een nieuw jaar, een frisse start. Dat klinkt cliché (wat zeggen dat iets cliché klinkt ook is), maar voor de redactie van de Groene Gids is het toch echt waar. Wij hopen dit jaar het blad wat op te frissen zodat het nog leuker wordt om te lezen! Mocht je nog goede ideeën hebben, schroom dan niet deze te delen op de redactie-mail.

Daarnaast is dit de laatste editie waar Leonie de opmaak voor verzorgt. Waarvoor dank! Gelukkig hebben we iemand gevonden die graag het stokje overneemt. Wel zijn we nog opzoek naar iemand die hierbij wil helpen, zodat er samen overlegd kan worden en met de al zo bekende drukke agenda rekening gehouden kan worden. Ben jij diegene die ook wil helpen onze leden elk kwartaal weer een mooie editie te bezorgen of wil je eerst meer informatie? Mail dan even naar de redactie-mail.

Zoals gewend, staat de eerste editie van het jaar in het teken van een terugblik op het voorgaande jaar. In deze editie een aantal jaarverslagen van het bestuur en de werkgroepen. Daarnaast een aantal andere leuke en interessant stukken, waaronder over de natuurkoffer.

Veel leesplezier!

Marjelle Molenaar

Van het bestuur

Alweer hebben we te maken met een bizarre weersituatie. Nu is het een veel te warme winter zonder sneeuw. Overal zie je dat de natuur weken te vroeg is. Maar als ik dit schrijf is het nog geen februari, dus er kan nog een vorstperiode komen. Wel is duidelijk dat de gevolgen van de klimaatverandering groot zijn, zeker als je ziet wat de intense hitte en droogte te weeg brengen in Australië. Enorme bosbranden die nauwelijks te blussen zijn en als het dan gaat regenen, krijg je overstromingen. Eén van de oplossingen om de CO2 uitstoot te beteugelen is het plan om wereldwijd een biljoen bomen te planten. Een heel goed idee, maar als je ziet dat in Australië door de brand een gebied groter dan Nederland is verwoest, dan lijkt het bomenplant-plan dweilen met de kraan open. Toch moeten we de moed niet opgeven. Steeds komen er nieuwe initiatieven om de CO2 uitstoot aan te pakken. Nu weer het idee om het mineraal olivijn in grote massa's fijn gemalen in de oceanen te storten om de CO2 uit de lucht te binden. Ik heb zo mijn twijfels, maar wie weet helpt het.

IVN Ede organiseert in plaats van een nieuwjaarsreceptie al vele jaren een nieuwjaarswandeling. We wandelen onder leiding van Hans Westendorp en Jeltje Zeelenberg in het Bennekomse bos. Een leuke traditie, waarbij iedereen die dat wil iets kan vertellen over wat onderweg te zien is. Ook dit jaar weer een succes met 30 deelnemers en de oliebollen van Hans met de warme chocolade melk van Sjoerd, de man van Jeltje, waren na afloop een heerlijke traktatie!

De winter is trouwens best een mooie tijd om er op uit te gaan. Zo was de vogelexcursie op het Wekeromse Zand een spannende gebeurtenis. Zouden we hem zien? Ja hoor, prachtig dichtbij in de top van een boom zat de klapekster, zich niets aantekkend van de 30 beginnende en gevorderde vogelaars, die hem vol bewondering door de verrekijkers aanstaarden. En als toetje zagen we ook nog een groepje kruisbekken vliegen. Prachtig.

De vrijage tussen de Stichting IVN en de landelijke IVN Vereniging gaat echt wat worden. De fusie komt er aan. Op weg naar één IVN vereniging en hopelijk een nog betere samenwerking. Alhoewel we gelukkig in Ede al goede

voorbeelden van samenwerking zien met IVN Het Groene Wiel en bij diverse projecten, zoals bij de 'Tiny Forests' en de cursussen 'Gastheer van het landschap' en 'Een levende tuin maak jezelf'.

Op 21 januari is het landelijke 'IVN team vrijwilligers' bij ons op bezoek geweest. Om de afdelingen beter te leren kennen worden de teamdagen van dit IVN team gehouden bij een van de plaatselijke afdelingen. De vergadering was in de Zanderij en we hebben daar ook samen geluncht. Na de lunch maakten we een fietstochtje naar de paddenpoelen in het Horapark en naar landgoed Hoekelum. Leuk om op deze manier kennis te maken met een aantal IVN professionals uit Amsterdam.

Hans Gonggrijp

Jongeheer sperwer

Hij is er weer, wel veel later dan vorige jaren. Op de containerdeksel vind ik de uitgetrokken veertjes en het snaveltje van een huismus. Verder is alles opgegeten. Zou hij toch terug zijn of is het een andere? 7 januari zie ik hem zitten. Ja het is Jongeheer met die kenmerkende witte vlekjes op z'n achterhoofd en rugveren. Hij zit rustig de veren te poetsen en uit te buiken, terwijl kool- en pimpelmeesjes heen en weer hippen tussen de takken. Op de containerdeksel liggen nu de resten van een meesje.

Het lijkt wel of mijn achtertuin zijn plekje is, zo zit ie nu al meer dan een uur kalm rondkijkend in mijn appelboom. Ook de volgende dag komt hij voor z'n ontbijt, dat hij rustig op de containerdeksel nuttigt.

De temperatuur is nu weer een beetje richting lente. Jongeheer heeft blijkbaar een ander jachtgebied gekozen. Ach, we zullen wel zien hoe het verder gaat.

Zaterdag de 11e, het is weer wat kouder, zie ik hem 's middags terug met een prooi.

Dan is het weer enkele weken rustig, hoewel hij komt wel langs, maar de mussen en mezen zijn alerter en dus vliegt hij zonder prooi verder.

Remieke Niermeyer

Jaarverslag 2019 Bestuur

Bestuurssamenstelling

2019 was weer een interessant jaar waarin we opnieuw genoten van het enthousiasme voor de natuur bij onze leden, donateurs en deelnemers aan onze publieksactiviteiten.

De bestuurssamenstelling wisselde op een punt tijdens de ALV van 23 april 2019. Jeltje Zeelenberg trad af als secretaris en Mathilde van Ravensberg volgde haar op. De samenstelling van het bestuur in 2019 was:

Hans Gonggrijp – voorzitter

Henk Schuijt – penningmeester

Albert Loef – algemeen lid

Jeltje Zeelenberg – secretaris tot 23 april 2019

Mathilde van Ravensberg – secretaris na 23 april 2019

Frits Storm ondersteunt het bestuur als administrateur

Het bestuur vergaderde in 2019 vijf keer.

Algemene ledenvergadering

De algemene ledenvergadering van 23 april 2019 werd bijgewoond door 4 bestuursleden en 16 leden. Jeltje Zeelenberg trad na 2 termijnen van 3 jaar reglementair af als secretaris. Hans Gonggrijp bedankte haar voor haar inzet. Zij was op vele fronten heel actief voor onze vereniging.

Het nieuwe Huishoudelijk Reglement werd goedgekeurd. Voor Lia Hemerik en Fred van Wijk was er een IVN-speld omdat ze al 25 jaar lid zijn van onze afdeling. Na de pauze liet Ilse Suijkerbuijk van IVN Gelderland zien hoe je met kleine hulpmiddelen ouderen de natuur kunt laten beleven. Daarna gaf ze uitleg over het project Grijs, Groen en Gelukkig en de Natuurkoffer.

Regionale en landelijke bestuurszaken

Op de vergaderingen van IVN Regio Veluwe en de Landelijke Raad ging het vooral over een ding: de fusie tot 'Eén IVN'. Het gaat daarbij om het samengaan van de landelijke IVN Stichting van professionals met de Landelijke IVN vereniging van de vrijwilligers. In december is de definitieve beslissing genomen. Naar buiten toe geeft één organisatie meer duidelijkheid en de verwachting is dat er een betere samenwerking zal ontstaan tussen de beide organisatieonderdelen.

Samenwerkingen op regionaal gebied

In 2019 stonden enkele gezamenlijke excursie op het programma. IVN Ede werkte daarvoor samen met IVN Zuidwest Veluwezoom, IVN Veenendaal-Rhenen en KNNV Wageningen. Iedere vereniging nam daarbij afwisselend het initiatief. IVN Ede was de aanstichter van een bijzondere wandeling door het Binnenveld tijdens de 'Nacht van de Nacht'.

Werkgroepen overleg

Het bestuur overlegde twee keer met de werkgroepen. Hier stond vooral de uitwisseling van ervaringen centraal, naast de invulling van het nieuwe thema Grijs, Groen en Gelukkig.

Leden

Per 1 januari 2019 telt onze afdeling 209 (+20) leden, waarvan 26 (-2) huisgenootleden, 74 (-9) donateurs en 18 jeugdleden.

Vacatures

De invulling van een aantal 'bureau'-vacatures was een klein punt van zorg. IVN'ers zijn graag buiten waardoor bepaalde taken 'achter de computer' moeilijker te vervullen zijn. Het bestuur is daarom blij met Joost van Meeteren als nieuwe webmaster. Leonie van Beek hartelijk dank voor alle jaren dat jij dat deed. IVN Ede is nog op zoek naar iemand die de lay-out doet van de Groene Gids (samen met een kandidaat die zich eind 2019 meldde), naar iemand die Facebook wil bijhouden en naar iemand die de aankondigingen van excursies redigeert voor de kranten.

Activiteiten van de eigen vereniging

Er waren dit jaar 46 reguliere programma-activiteiten. Met nieuwe excursies naar het Wekeromse Zand, de Nacht van de Nacht en vele vogelexcursies, waaronder een avondexcursie naar de nachtzwaluw.

Het jaarlijks uitje was dit jaar op 14 september naar Nijkerk. Met gidsen van IVN Nijkerk bezochten we het stoomgemaal, de polder Arkemheen en het landgoed Slichtenhorst. Met na afloop een glaasje wijn of vruchtensap uit de wijngaard.

Andere activiteiten waarbij IVN Ede aanwezig was

Cursus 'Gastheer van het Landschap': IVN Gelderland organiseerde samen met de gemeente Ede de cursus 'Gastheer van het Landschap' voor recreatieondernemers. IVN Ede verzorgde excursies over het Wekeromse Zand en de Goudsberg in Lunteren.

Tiny Food Forest en Tiny Forests: IVN Ede is betrokken geweest bij de uitvoering van de eerste landelijke Tiny Food Forest in Ede. Het komende jaar zullen er ook bij twee of drie scholen in Ede Tiny Forests komen. Onze schoolgidsen zullen helpen bij de begeleiding van dit project.

Operatie Steenbreek: De gemeente Ede ondersteunt actief operatie Steenbreek, voor de vergroening van stad en dorp. IVN Ede deed mee aan verschillende activiteiten in het kader van operatie Steenbreek: de Tuindag op 15 juni, met een kraam, waar kinderen uilenballen konden pluizen en (plastic) waterbeestjes hengelen. En, in samenwerking met IVN landelijk, gaf IVN Ede de workshop 'Een levende tuin maak je zelf'. Tot slot hielp IVN Ede bij stands van Operatie Steenbreek in de wijk Kernhem en in het Raadhuis.

Kunstmarkt Bennekom en Natuuropschoondag op de Edese heide: IVN Ede stond met een kraam op de kunstmarkt in Bennekom. Op datzelfde moment doet de vogelwerkgroep altijd de telling en het ringen van de jonge gierzwaluwen. Bij de IVN kraam was ook een knutselwerkje in hetzelfde thema: kinderen konden gierzwaluwen maken van karton. Ook tijdens de Natuuropschoondag op de Edese heide waar traditiegetrouw de schoolklassen voor worden uitgenodigd stond IVN Ede met een kraam. Na het zagen van de jonge boompjes op de hei konden de leerlingen een natuurpuzzel route gaan doen. Naast drie IVN'ers bij de kraam hielpen drie andere IVN'ers de kinderen bij het opschonen van de hei.

Vermeldenswaardig: IVN Ede wint prijs voor verslag over waterbeestjes

IVN landelijk stelde een prijs beschikbaar voor het leukste Sloopjesdagen team. IVN Ede won een cadeaubon voor de IVN webwinkel door het mooie verslag van Joke. We waren één van de drie prijswinnaars.

Schoolgidsencursus

Dit jaar heeft IVN Ede samen met Stichting Renkums Beekdal een schoolgidsencursus georganiseerd.

Op 12 november is deze cursus feestelijk afgesloten met een postersessie van de cursisten. Voor IVN Ede heeft de cursus zes schoolgidsen opgeleverd. Daarnaast willen twee cursisten voor Renkum ook in Ede gidsen. Voor 2021 staat er een Natuurgidsen Opleiding op de planning, samen met IVN Veenendaal en het KNNV Wageningen.

Jaarthema: Grijs, Groen en Gelukkig

IVN Ede gaat het nieuwe thema Grijs, Groen en Gelukkig oppakken. Zeker nu IVN Ede een Natuurkoffer heeft gekregen van IVN. Al regelmatig heeft de fotowerkgroep tentoonstellingen in huize Barbara en worden er veel wandelingen voor ouderen gegeven vanaf 50/50 Hotel Belmont. Dit jaar is meegedaan met de Alzheimerdag in het Renkums Beekdal. De komende tijd zal bij diverse instellingen ervaring worden opgedaan met het gebruik van de natuurkoffer.

Financieel verslag 2019

Hoewel de kascommissie nog niet bijeen is geweest kunnen we wel al melden dat het jaar 2019 financieel positief is afgesloten. Zowel de uitgaven van algemene aard als de uitgaven van de werkgroepen bleven ruim binnen de begroting. Mede door de late eindafrekening 2018 van de centrale ledenadministratie en enkele meevallers kwamen de inkomsten ruim €800 hoger uit dan begroot. De totale exploitatie komt uit op een positief saldo van ruim € 2000 terwijl een negatief saldo van €400 begroot was.

Voor 2020 hebben we een praktisch sluitende begroting opgesteld. Hierbij is rekening gehouden met de inkomsten uit het ledenbestand, geschatte donaties en de geplande algemene uitgaven en geschatte kosten van de werkgroepen.

Exploitatie 2019 en begroting 2020

	Werkelijk 2019	Begroting 2020
▶ Inkomsten	4844	3613
▶ Uitgaven algemeen	-2660	-2635
▶ Werkgroepen	-139	-1035
Totaal	2045	-57

Nieuwe webmaster Joost van Meeteren

Ik ben blij dat we na het stoppen van Leonie van Beek een nieuwe webmaster hebben gevonden.

Joost van Meeteren beheert sinds december afgelopen jaar onze website.

Hij is daar al druk mee bezig. Als leden van IVN Ede aankondigingen of verslagen van activiteiten geplaatst willen hebben, kunnen jullie dat bij hem aanleveren via de mail: webmasterivnede@gmail.com.

Stuur aan Joost een heldere en compacte tekst met titel en geef aan waar je de tekst (met foto's) op de website geplaatst wilt hebben.

Dat maakt het beheer van de website prettig. Bij voorbaat dank voor jullie inzet.

Hans Gonggrijp

Flora Werkgroep

Jaarverslag 2019

De flora-werkgroep bestaat op het ogenblik uit 14 leden, die zo nu en dan worden vergezeld door mee wandelende familieleden en kennissen. We gaan zoveel mogelijk tweewekelijks op woensdag middag op pad en als het enigszins kan het hele jaar door. Aan het begin van het nieuwe jaar kijken we de foto's van het afgelopen jaar bij de familie Storm. Dat is altijd een heel gezellig samen zijn.

In het voorjaar zijn we naar de Stinze planten bij Kasteel Middachten wezen kijken en bij de vijvers nabij het LUMEN gebouw in Wageningen vooral naar Orchideeën, eveneens werden ze aangetroffen op de Groene Grens en Klein Beylaert.

Dit jaar zijn we in de Gemeente Ede in de volgende natuurgebieden geweest: Vlinder Das, Planken Wambuis, Roekel, Wekeromse zand, Deelerwoud, Edese bos en Mosselse zand.

De natuurgebieden in de omringende Gemeentes: Rozendaalse veld, Blauwe Kamer, Arboretum Belmonte, Wageningse boven polder, Duno, Reijerskamp, Kasteelpark Renswoude, Groot Warnsborn, Kootwijker zand, Landgoed Schaffelaar en Kwinterlooijen.

De wandeling op de Wageningse boven polder op het heetst van de dag (40 graden) niet doorlaten gaan en verschoven naar een wat koelere middag.

In 2020 zijn we gestart op 8 januari met foto's kijken bij de familie Storm.

Wiebe Verbaan

FA ROOSENBOOM

Graanhandel

ROOSENBOOM
VERKOOPADRES: KAMPSTRAAT 10

- Konijnvoer
- Honden en Katten
- Vogelvoer
- Duivenvoer
- Hooi per zak of baal
- Haksel, Houtvezel of stro
- Kunstmest
- Biologische Meststoffen
- Potgrond
- Bemeste Tuinaarde
- Compost

Telefoon 0318-610680

ROOSENBOOM BOSPOORT 33
Molenaar, graan en meel
Fourage en Kunstmesthandel
Vogelzaden en Kleindiervoeders

Geopend:
Ma t/m Vrij 08.30 – 12.30
13.30 – 18.00
Zaterdag 08.30 – 14.00

Vogelwerkgroep

Jaarverslag 2019

In 2019 heeft de vogelwerkgroep het 35-jarig jubileum (op bescheiden wijze) gevierd met een keur aan activiteiten, waaraan we in dit verslag aandacht besteden.

Aan het einde van 2019 telde de vogelwerkgroep 16 leden. Hieronder zijn drie enthousiaste vrouwen. Nieuwe leden (zeker ook vrouwen!) zijn altijd van harte welkom.

In het voorjaar van 2019 hebben we tien vogelzang-/ochtendexcursies georganiseerd en in de zomer twee avondexcursies. Meestal werkte het weer mee en hoefden we over belangstelling van het publiek niet te klagen. Dat geldt zeker ook voor de excursies die we hebben georganiseerd tijdens de Nationale Vogelweek (een activiteit van Vogelbescherming Nederland). Eén hiervan was de avondexcursie waarbij we met een enthousiaste groep mensen op de Edese Hei op zoek zijn gegaan naar de nachtzwaluw. En met succes: niet alleen de ratelende roep namen we waar, we zagen de vogels ook. Soms benaderde een nieuwsgierig mannetje ons tot op enkele meters afstand! De plaatselijke pers gaf een enthousiast verslag van deze laatste activiteit.

Naast de inventarisaties die we al veel langer doen (o.a. broedvogels in diverse bosgebieden, maar ook in bewoonde gebieden; watervogeltellingen, herfsttrektellingen en wintertellingen) is in 2019 voor de derde keer het aantal nachtzwaluwen op de Edese Hei geteld. Dit blijkt een zinvolle en leuke uitbreiding te zijn van het inventarisatiewerk. Evenals in het jaar ervoor telden we in 2019 tenminste 20 roepende (ratelende) mannetjes!

Met zes bezette nestkasten en in totaal twaalf volgroeide jongen hadden de gierzwaluwen in de nestkasten in de Bennekomse Dorpsstraat, net als in 2018, weer een "gewoon goed" jaar. Jammer dat het paartje dat pas laat was gaan broeden uiteindelijk niet succesvol was. De jaarlijkse "buitenlezing" over gierzwaluwen (op een dinsdagavond rondom de langste dag) en de nestkastcontrole (elk jaar op de eerste zaterdag in juli) mochten ook in 2019 rekenen op veel belangstelling van het publiek. Al vele jaren valt de nestkastcontrole samen met de Kunstmarkt. Bijgestaan door enkele "helpende handen" heeft Jenny Barten ook dit jaar (ter ere van ons 35-jarig jubileum) vele tientallen kinderen kartonnen gierzwaluwen laten knutselen. Het was wederom een groot succes.

De weidevogelgroep Binnenveld-Oost (inmiddels uitgegroeid tot een goed lopende, zelfstandige organisatie, maar ooit begonnen als activiteit van de vogelwerkgroep) heeft ook in 2019 goed geboerd. Mede dankzij de extreem zachte seizoenstart - met het allervroegste kievitsei ooit (!) - hebben de weidevogels in het Binnenveld in 2019 een bijzonder goed jaar gehad. Met 82% uitgekomen nesten op een totaal van 603 gevonden legsels/territoria is dat een uniek resultaat!

Om alles te kunnen organiseren, maar ook om de onderlinge band te versterken, werd er in 2019 één keer vergaderd. Voor het laatste doel zijn de "eigen uitstapjes" natuurlijk minstens zo waardevol (en exclusief voor leden van de vogelwerkgroep). We zijn in juni naar de Weerribben en de Wieden geweest, op initiatief van ons lid Marloes Remijnse. Bij dit uitstapje was de uitgebreide lunch ten huize van de familie Remijnse in Steenwijk een geweldige verrassing!

Verder trokken we naar de Jufferswaard en Noordberg bij Renkum en, eind december, naar de Zeeuwse en Zuid-Hollandse eilanden.

Er werden vele leuke soorten gezien... En dat is natuurlijk waar het bij de vogelwerkgroep om draait: de ene keer met een groter publiek en de andere keer met een klein clubje, maar altijd: samen genieten van vogels!

Hans Westendorp en Gert Sleuwenhoek

Jeugdclub Jaarverslag 2019

Jeugdclub De Bosvriendjes en Jeugdclub De Woudlopers

De jeugdclub werkt eigenlijk met schooljaren, waardoor het jaar 2019 bestaat uit de maanden januari tot en met juni en september tot en met november.

Tot de zomer waren er twee groepen. Er was geen duidelijke scheiding in leeftijdsgroepen meer. De Bosvriendjes voor groep 4 t/m 7 bestond vooral uit kinderen die vorig jaar al lid waren, hun vriendjes en wat nieuwe jongere kinderen. Voornamelijk jongens. Bij de Woudlopers zaten de kinderen in groep 5 t/m 8, veel kinderen waarvoor het het eerste jaar was. Een redelijk evenwicht tussen jongens en meisjes. Na de zomervakantie hebben we de groepen samengevoegd. Beide groepen waren eigenlijk te klein. Daarnaast speelde het uitstromen van leiding, waardoor we hebben gekozen voor één stevige groep met helaas een korte wachtlijst in de eerste maanden. De naam is De Bosvriendjes, de club met de langste historie.

We zijn het jaar in januari begonnen met het bouwen van een hut en het zelf maken van vuur. Het vuur hebben we gebruikt om broodjes te bakken. De Woudlopers werden verrast met een dik pak sneeuw en zij hebben een sneeuwfort gebouwd.

In februari hebben beide groepen opslag verwijderd van een heideterrein ten noorden van de Dikkenbergweg. Daarbij konden we gebruik maken van de schaftkeet en gereedschap van de gemeente Ede. Een fijne plek waar ook ruimte is om te spelen voor wie klaar was met werken.

In maart hebben we braakballen gepluisd.

In april waren we in de uiterwaarden. We speelden natuurbingo. Alle kinderen gingen enthousiast aan de slag. Het wedstrijdement stimuleerde om goed te kijken en alle gevraagde voorwerpen zo snel mogelijk te vinden. Dat was niet altijd even gemakkelijk, maar is wel gelukt. De Bosvriendjes speurden nog naar beversporen, de Woudlopers speelden een paddenspel met lekker rennen.

Mei stond zoals elk jaar in het teken van het water. Na wat twijfels over de hoeveelheid water, zijn we uiteindelijk toch bij de Horapoelen in Ede geweest. Een fijne plek waar kinderen gemakkelijk zelf op ontdekkingstocht konden gaan. De vangsten vielen wel een beetje tegen.

In juni was het veel te droog en heet voor een afsluitende middag met vuur maken. Het alternatief - blotevoetenpad maken en met water spelen - was ook een uitdaging, want de waterpomp van de scouts was kapot. Met emmers water halen bij de burens en ijsjes hebben we er toch leuke middagen van gemaakt.

Natuurgadgets.nl

natuur - survival - ontdekken

Webwinkel (in Ede) voor alle leeftijden

In september zijn we begonnen met het maken van "dominostenen" van takken. Vier takken in de vorm van een raampje en dan versieren met materiaal uit het bos. Wie klaar was mocht spelen en aan het eind was het spannend of een reeks van omvallende dominostenen een ei kapot kon laten vallen. Bijna gelukt.

In oktober was het thema de egel, 2019 was tenslotte het jaar van de egel. Langs een speurtocht die uitgezet was met egelsporen, waren opdrachten om kennis te maken met het leven van de egel. De uitdaging om aan het eind een egelnest te maken, is door veel kinderen omgezet in het maken van een hut. De route was voor de laatste groep ook net te lang om hier nog veel tijd voor te hebben.

In november zijn we bezig geweest met kunst. Takken uit het bos zijn versierd met papier maché, verf en materiaal uit het bos. De Bosvriendjes zijn enthousiast aan de slag gegaan en hadden aan het eind nog een kleine uitdaging: hoe neem ik mijn natte kunstwerk veilig mee naar huis?

Op de clubmiddag in juni heeft Scilla afscheid genomen van de Bosvriendjes, de leiding was niet meer te combineren met privé. Na het samenvoegen van de groep én de komst van twee nieuwe begeleiders, Myrthe en Saman, hebben Sanne, Sabine en Sander in de zomervakantie besloten om ook te stoppen met De Bosvriendjes. Van hen en Imme hebben we in november afscheid genomen tijdens een uitstapje van de (oude) leiding.

De leiding van De Bosvriendjes bestaat nu uit Joke Veltkamp, Anne Dijkzeul, Wim Koops, Saman Bouman, Myrthe Romeijn en Ineke Jansonius.

Ineke Jansonius

Algemene Ledenvergadering IVN Ede

Woensdag 22 april 2020 om 19:00 uur

Locatie: Boerderij De Hooilanden, Slagsteeg 20, 6721 NR Bennekom (recht tegenover de Weerdjesweg). Parkeren kan op de groenstrook langs de weg, net voor de boerderij.

Omdat IVN'ers nu eenmaal graag buiten zijn, heeft het bestuur voor dit jaar een actieve ledenvergadering bedacht. Daarvoor komen we bij elkaar op een andere locatie dan gebruikelijk: namelijk Boerderij De Hooilanden. Voorafgaand aan het officiële vergaderdeel, willen we eerst een gezamenlijke wandeling doen door het Binnenveld. We gaan kijken bij de 'nieuwe natuur' langs de Grift. Christ van Elsten en Driek Enserink (van Stichting Mooi Binnenveld) zijn onze gidsen.

PROGRAMMA:

19:00 – 20:30 uur: EXCURSIE (vertrek vanaf boerderij De Hooilanden)

20:30 – 21:00 uur: KOFFIE/THEE (in ontvangstruimte boerderij De Hooilanden)

21:00 - 22:00 uur: HUISHOUDELIJK GEDEELTE (in ontvangstruimte boerderij De Hooilanden)

1. Opening
2. Notulen vorige vergadering (23 april 2019). Zie hiervoor onze website <https://www.ivn.nl/afdeling/ede/bestuur>. Ook kun je de notulen aanvragen bij het secretariaat.
3. Bespreking jaarplannen en jaarverslagen van de werkgroepen
4. Bespreking financieel jaarverslag 2019 en begroting 2020 van de penningmeester.
5. Verslag kascommissie en benoeming nieuwe commissie
6. Jaarlijks uitstapje 5 september 2020
7. Uitreiking speldjes ter gelegenheid van 25-jarig lidmaatschap
8. Rondvraag

Extra info over de EXCURSIE van 19:00-20:30 uur

Christ van Elsten en Driek Enserink (van Stichting Mooi Binnenveld) willen graag de resultaten laten zien van de uitvoering van het plan 'de Binnenveldse Hooilanden', een initiatief van Stichting en Vereniging Mooi Binnenveld, Staatsbosbeheer en ANV Het Binnenveld. Langs de oostkant van de Grift (ook wel Bisschop Davidsgrift geheten, naar de opdrachtgever van de ontginning van het Binnenveld) wordt gewerkt aan 'nieuwe natuur'. Een gebied van zo'n 280 hectare wordt teruggebracht naar de situatie van voor 1950, toen ontginning en ontwatering ten behoeve van de boeren nog niet had plaatsgevonden. Daarvoor wordt de voedselrijke toplaag afgegraven en tegelijk de waterstand verhoogd tot op maaiveldhoogte. Dit moet leiden tot meer biodiversiteit. De hoop is dat er drie typen natuur gaan ontstaan: dotterbloemhooiland, blauwgrasland en trilveen. In deze nieuwe natuur is volop ruimte voor talloze (weide)vogels, vlinders en planten en bloemen.

Nieuwsgierig hoe ver de nieuwe natuur nu is? Kom dan naar de Algemene Ledenvergadering van IVN Ede!

Werkgroep Natuurfotografie

Jaarverslag 2019

De werkgroep bestaat uit circa 20 leden.

Elke maand, meestal op de 2e dinsdag, zijn we bij elkaar geweest voor diverse activiteiten.

Naast het laten zien en becommentariëren van elkaars foto's, is het volgende thema door een lid van de werkgroep behandeld: Manipuleren van foto's door Wim en Ab.

Drie keer zijn we op locatie wezen fotograferen met als organisator een lid van de werkgroep: Planken Wambuis (Fred), Jufferswaard (Joost) en Hoekelum (Dick)

In November hebben de natuurfotografen Fred en zijn zoon Jeroen hun werk laten zien op de voor iedereen toegankelijke open avond.

Daarnaast hebben ook dit jaar Fred en Dick weer 2 workshops verzorgd in mei en oktober, waaraan ook niet-leden van de werkgroep konden deelnemen, op de locaties Wekeromse Zand en Hoekelum.

Ab van der Linde

Jaarverslag 2019 - werkgroep Otterlo

1. Algemeen

Met circa 7 actieve leden van de Werkgroep Otterlo konden we afgelopen jaar ons voorgenomen programma vrijwel geheel uitvoeren.

Wat hebben we gedaan? Eekhoornnesten inventariseren, vogels tellen (broedvogels, dorpsvogels en wintervogels), publiekswandelingen organiseren en de vlinders monitoren zowel in Otterlo als op de akkertjes bij Oud Reemst.

De leden en vele andere belangstellenden zijn afgelopen jaar op de hoogte gehouden van allerlei ontwikkelingen en activiteiten via onze nieuwsbrief die ook dit jaar 4 keer verschenen is.

Onze werkgroep verzorgde afgelopen jaar 4 publieksexcursies (Deelerwoud, Planken Wambuis, Wekeromse Zand en De Zanding). Het betrof 3 vogelexcursies en 1 excursie gericht op insecten van de heide. Onverwacht was de schitterende bloei van de heide dit jaar, die rijkelijk nectar opleverde voor insecten en imkers.

2. Werkgroepen

2.1 Vlinderwerkgroep (Contactpersoon: Toos van Ekeris)

Monitoringsroutes

Ook in 2019 hebben we de dagvlindermonitoringsroute De Zanding en het naaste gelegen Paasvuurweilandje gelopen. Aan de wekelijkse inventarisaties in de periode april tot oktober namen 6 leden deel. Het algemene beeld is dat we een slecht vlinderjaar hadden met aanzienlijk minder vlinders vergeleken met vorige jaren.

Paasvuurweilandje

We zagen hier 13 soorten vlinders waaronder 3 rode lijst soorten (bruin blauwtje, bruine vuurvlieder en heivlieder). In 2019 vlogen er totaal 93 dagvlinders in de waarnemingsperiode. Dat is duidelijk minder dan het gemiddelde van de jaren 2000 t/m 2018 dat 129 vlinders bedroeg. Toch hadden we nog een nieuwe soort voor deze route te melden: het bruin blauwtje (zie foto).

De Zanding

We telden in totaal 10 soorten vlinders op de route. Het aantal heivlinders was dramatisch laag. In 2019 telden we slechts 32 exemplaren. Het gemiddelde aantal in de periode 2000 tot en met 2018 is 204 heivlinders per jaar. In het topjaar 2002 werden van de heivlieder 533 exemplaren gezien. De droge zomers, met name die van 2018, zijn een

belangrijke oorzaak, dit naast de stikstofdepositie. De rupsen konden geen voedsel vinden omdat het schapengras, een zeer belangrijke voedselplant voor rupsen, dood ging door de droogte.

Dit had ook effect op het totaal aantal vlinders dat gezien werd. In 2019 was dit 133 meer dan een halvering ten opzichte van het langjarig gemiddelde (293).

Vlinders op de akkertjes bij Oud Reemst

Op verzoek van Natuurmonumenten werd tijdens een aantal bezoeken gekeken welke dagvlinders voorkwamen in dit terrein. In totaal zijn 23 soorten dagvlinders waargenomen (2018: 20 soorten). Hiervan zijn er 5 soorten die op de rode lijst staan (grote parelmoervlieder, kleine parelmoervlieder, bruine vuurvlieder, heivlieder en bruin blauwtje).

Met name de aanwezigheid van de kleine parelmoervlieder (foto) was opvallend dit jaar. Boven het ingezaaide terrein achterin vlogen in juli honderden witjes rond.

2. 2 Vogelwerkgroep (Contactpersoon: Dick van Houwelingen)

Broedvogelinventarisaties

In 2019 werden 4 terreinen uitgebreid geïnventariseerd. De resultaten zijn doorgegeven aan SOVON en besproken met de terreineigenaar.

Mosselse zand (Natuurmonumenten)

Met 38 soorten zaten we precies op het gemiddelde van de afgelopen jaren. Terreinkarakteristieke soorten zoals gekraagde roodstaart en boomleeuwerik zijn goed vertegenwoordigd, maar de geelgors gaat achteruit in aantal. Nog slechts 1 exemplaar werd gehoord. De nachtzwaluw bereikte met 4 exemplaren een record voor dit terrein.

Deelerwoud (Natuurmonumenten)

Op de grote heide werden 45 soorten broedvogels met totaal 354 territoria waargenomen. Na vergelijking met vorige jaren blijkt dat de veldleeuwerik met bijna 50 territoria zich goed weet te handhaven op de heide. Er waren 4 soorten spechten aanwezig en ook werd een roepende draaihals gehoord en gezien. Het terrein is rijk aan nachtzwaluwen (9 territoria).

In het aangrenzende stuk bleek ook een aantal territoria van de zeldzame draaihals voor te komen.

Reijerscamp Wolfheze (Natuurmonumenten)

Dit gebied is voor de 4e keer geteld. In 2019 werden 44 territoriale soorten vastgesteld, hetgeen in lijn ligt met de vorige tellingen. Het aantal territoria is ten opzichte van de begintellingen in 2008 door de (ontstane) bosschages bijna verdubbeld tot ca. 400.

Het terrein is met 50 territoria nog steeds een bolwerk voor de veldleeuwerik.

Dennenkamp Planken Wambuis (Natuurmonumenten)

Een mooi vogelrijk gebiedje met 39 soorten in 200 territoria. Erg leuk was het paartje grauwe klauwier dat ook jongen voortbracht. De zwarte specht en kleine bonte specht waren met 2 broedgevallen aanwezig.

Overige projecten

MUS project (Meetnet Urbane Soorten)

We hebben dit jaar op de fiets voor de 13e keer deze telling uitgevoerd. In Otterlo werden dit jaar 34 verschillende soorten vogels gezien. In Harskamp werden 33 soorten gezien. Terugkijkend over de afgelopen 13 jaar zien we een mooie soortenrijkdom in de dorpen. In Harskamp werden vanaf het begin van de tellingen 61 soorten gezien. In Otterlo bedroeg het aantal 56 soorten.

Wintervogeltelling (PTT)

Ook dit jaar hebben we alle 5 gebieden op tijd kunnen tellen voor de wintervogels (PTT). Vooral na Kerstmis werkte het weer goed mee. Evenals vorig jaar hadden we meerdere belangstellenden die meeliepen op een aantal routes. Het aantal soorten vogels op de routes varieerde tussen 20 en 27. Op de route rondom het dorp Otterlo werden de meeste soorten gezien. Opvallend was de afwezigheid van groepen foeragerende vink-achtigen in de beukenlanen. Op 2 routes werd de klapekster (zie foto) gezien (Planken Wambuis en Wekeromse zand).

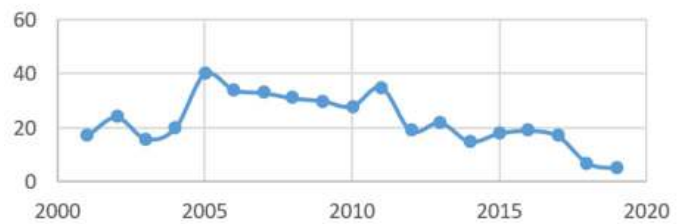
2.3 Werkgroep Overige inventarisaties (Contactpersoon: Josephine Hendriks)

Eekhoornnesten 2019

Zaterdag 12 februari vond samen met 12 personen onze jaarlijkse telling van de eekhoornnesten weer plaats. De aantallen nesten lopen al enkele jaren terug. Dit kan komen door het uitdunnen en omwaaien van de dennen. Dit jaar hebben wij slechts 5 nesten gevonden waarvan er één heel mooi en karakteristiek was. De andere bekeken "nesten" waren oud of verwaaid.

Hieronder staat een grafiek waarin vanaf 2001 het aantal nesten is weergegeven.

Eekhoornnesten 2001-2019

3. Programma 2020

- Controle eekhoornnesten. We continueren de vlindermonitoringsroutes op de Zanding en het weijtje.
- Inventarisatie van de dagvlinders op de akkertjes van Oud Reemst.
- In Otterlo worden de broedvogels in het Mosselse Zand opnieuw geïnventariseerd. Hiernaast vindt ook een volledige inventarisatie van broedvogels plaats op de Kleine Heide (Deelerwoud), Wolfheze laag en in een stuk rustgebied in Planken Wambuis.
- Dorpsvogeltellingen in Otterlo en Harskamp (MUS project) (14e keer)
- Het verzorgen van 4 publiekswandelingen.
- In december 2020 zullen wintervogeltellingen in 4 of 5 gebieden worden uitgevoerd. Ook worden de wintervogels op de akkertjes bij Oud Reemst bekeken.

Wij zijn een kleine actieve, maar vergrijzende groep en zoeken dringend nieuwe natuurliefhebbers die zich bij ons willen aansluiten. Voor hen liggen mooie natuurbelevissen in het verschiet.

Toos van Ekeris, Josephine Hendriks en Dick van Houwelingen

Werkgroep Natuureducatie

Jaarverslag 2019

De werkgroep natuureducatie verzorgde het afgelopen jaar één cursus namelijk voor de scholenwerkgroep. Het doel was nieuwe schoolgidsen aan te trekken.

De cursus werd georganiseerd met de scholenwerkgroep IVN-Ede en het informatiecentrum Renkums Beekdal. Dit op verzoek van beide partijen. De cursus omvatte zeven bijeenkomsten, daarnaast konden de cursisten meedoen met tal van buitenactiviteiten van de beide organisaties.

Voor de cursus hebben zich 17 cursisten ingeschreven en uiteindelijk hebben 10 cursisten een certificaat ontvangen. De zeven cursisten die geen certificaat ontvingen, hadden om persoonlijke redenen de cursus voortijdig verlaten. De cursus werd afgesloten met een posterpresentatie van de cursisten (de laatste opdracht van de cursus) waarbij veel schoolgidsen en enkele bestuursleden aanwezig waren.

De cursus is geëvalueerd door zowel de cursisten als degenen door wie de cursus is verzorgd. Iedereen was redelijk tevreden. Natuurlijk blijven er punten voor verbetering. De financiën van de cursus werden beheerd door Frits Storm. Waarvoor vanaf deze plaats nogmaals dank.

Corine Klapwijk

Werkgroep Scholen in 2019

2019 was voor de Scholenwerkgroep het jaar met de mooie junimaand waarin op nieuwe excursieplekken waterbeestjes gevangen werden en opnieuw een schoolgidsencursus werd gegeven. We kunnen terugkijken op veel bijzondere ervaringen. Heel veel dank aan allen die meegewerkt hebben.

De activiteiten

Voor 24 verschillende basisscholen in de gemeente Ede organiseerden we 60 excursies.

	Aantal scholen	Aantal groepen
Wilgen knotten *	2	2
Hei opschonen *	2	2
Padden	6	8
Op pad met je zintuigen – voorjaar	8	10
Waterbeestjes	10	12
Beste Bos - voorjaar	3	4
Beste Bos - herfst	5	6
Kleine beestjes en paddenstoelen – herfst	7	10
Project: exc gr 5/6 i.s.m. ABNAMRO dd 25/5*	1	1
Boomplantdag 27/3 in Bennekom **	1	1
Natuuropschoondag 11/10 Edese hei ***	10 scholen werkten op de hei	waarvan 4 groepen ook de IVN-quiz deden
Totaal	Minstens 24 verschillende basisscholen	Minstens 52 verschillende groepen

De met * gemerkte onderdelen worden aangeboden door IVN Ede, met ** op verzoek van de organisatie Boomplantdag, met *** op verzoek van de gemeente Ede. De overige excursies worden uitgevoerd i.s.m. IVN Het Groene Wiel. Welke scholen op de Edese hei werkten en de IVN-quiz deden is niet genoteerd.

Veel aandacht ging naar de schoolgidsencursus opgezet in samenwerking met Stichting Renkums Beekdal. Naast de maandelijkse lessen werd veel aandacht besteed aan de excursies met leerlingen door een uitgebreide voorexkursie op locatie.

Het wilgen knotten vond plaats in het Binnenveld langs de Veensteeg. Helaas kon de derde knotmorgen langs de Achterstraat niet doorgaan vanwege sneeuwval. Ook werd er weer gewerkt op de Bennekomse heide ten noorden van de Dikkenbergweg.

Tijdens de paddenexcursies werden helaas geen padden waargenomen in het bos bij de Horalaan in Ede, wel enkele in het water van de aangelegde poelen. Dat is des te jammer, omdat we wel mooie voorzieningen als goten en scherm kunnen laten zien die voor de padden aangebracht zijn. We hopen dat bij een constante hoge waterstand en minder begroeiing in de vijvers meer paddeneieren zich zullen kunnen ontwikkelen tot volwassen dieren die daarna dit geboortewater weer gaan opzoeken.

Voor de tweede maal werd het IVN benaderd mee te helpen aan de Boomplantdag in Bennekom in maart. Vanwege enorme regenval moest het planten tweemaal uitgesteld worden totdat de plantgaten weer droog waren. Nadat de elzen geplant waren, lieten 4 gidsen de leerlingen van groep 7 van de Kraatsschool een quizpuzzel doen met vragen over

Boomplantdag - Ad met leerlingen bij de quiz

de els en andere bomen en werd met een quiz/reospel met “waar-” respectievelijk “niet waar”- vragen de kennis getest.

Voor de excursie “waterbeestjes vangen” gingen we sinds hun aanleg naar de poelen bij de Horalaan. Omdat dit jaar de waterstand in juni wel heel laag was, moesten we op zoek naar ander excursiewater. Op veel plekken ging het schepnet het water in, de vangsten werden genoteerd en ingevuld op de site van IVN-Slootjesdagen wat uiteindelijk een IVN-prijs van €50 opleverde. De meeste waterkwaliteit was slecht. Op slechts 2 plekken hadden we voldoende vangst om met scholen aan de slag te gaan.

In de aangelegde poel op het Wekeromse zand zagen we veel salamanders en konden we een korte boswandeling maken naar een wildkijkscherm. In Ede werd aan de buitenkant van de wijk Veldhuizen geschikt water gevonden waar ook passanten verbaasd waren over de gevarieerde vangsten. De laatste excursies konden met kleine groepen toch nog uitgevoerd worden bij de Horalaan, voor de Bennekomse scholen is dat toch het dichtstbij. Bijna de hele maand juni genoten we van prachtig zomers weer, echter 1 excursie moest afgezegd worden vanwege zware regenbuien. Een uitgebreid verslag staat op de website.

De boslessen in april, mei, september en oktober waren opnieuw op 6 plaatsen in de gemeente, zo dicht mogelijk bij de school.

Bij de Natuuropschoondag op de Edese heide hielpen IVN-ers mee bij het veilig werken, verzorgden een educatieve quiz en toonden schedels en andere sporen van dieren die op de hei kunnen leven. Het was heel prettig dat voor de tafels een tent beschikbaar was!

De gidsen

34 Schoolgidsen zorgden voor de begeleiding. Nely Veurink, Kees Melis en Eildert Klei stopten met het IVN-werk. Als dank voor hun jarenlange medewerking ontvingen zij een herinnering met foto's waarop zij hun passie uitdragen.

Nadat IVN-gids Albert Loef eerst af en toe meedeed, is hij nu helemaal tot de groep gaan behoren. Dankzij de schoolgidsencursus kwamen Saman Bouman, Rian Smit, Louise van der Stok en Emily de Waal de werkgroep versterken. Blij zijn we met de incidentele inzet van cursisten van buiten Ede: Gerald Kersjes en Tim den Besten.

Januari 2020 bestaat de werkgroep uit de volgende personen (de namen van de coördinerende gidsen zijn onderstreept):

Regio Ede-zuid en Bennekom

Cor van den Berg, Tineke de Boer, Saman Bouman, Joeke van den Brink, Anne Gutenkunst, Ineke Jansonius, Karin Lansing, Ad Meijs, Erna Reesink, Louise van der Stok, Henk Veldkamp, Coen Vleck, Joke Veltkamp, Emily de Waal
In 2019 deden 10 basisscholen uit deze regio mee.

Regio Ede-noord

Joop Ernst, Christa van Harten, Dick en Lies van den Hout, Dick van Houwelingen, Corine Klapwijk, Scilla Köhlinger, Wim Koops, Kike Laagewaard, Jan Leppink, Albert Loef, Remieke Niermeyer, Truus van Otterloo, Milka Sytsma, Wiebe Verbaan, Govert Versteeg, Talitha van de Zandschulp
In 2019 deden 10 basisscholen uit deze regio mee.

Regio Lunteren en buitengebied

Kike Laagewaard, Frederiek Middellink, Rian Smit, Dora van der Velde en Govert Versteeg.
Er deden 4 scholen uit deze regio mee in 2019.

cursus schoolgidsen- bloemen bekijken

Activiteiten met gidsen

Ontmoeting en een stukje bijscholing worden door de schoolgidsen zeer gewaardeerd.

De Scholenwerkgroep begon het jaar op 15 januari met een winterse wandeling in het Renkums Beekdal met koffiestop in het NIVON-huis.

Het schooljaar werd begin juli afgesloten met een gezellige lunch in de open loods bij Informatiecentrum Renkums Beekdal te samen met de educatieve vrijwilligers van Stichting Renkums Beekdal.

Met de afsluiting in november van de schoolgidsencursus in De Proosdij werd ook het kalenderjaar afgesloten voor de werkgroep Scholen. NME-contactpersoon Eveline van Oudbroekhuizen bedankte alle schoolgidsen met een caedautje voor hun inzet en vertelde over nieuwe IVN-pro-

jecten.

Overige inzet

Diverse schoolgidsen werkten mee aan de excursies waterbeestjes en kabouterwandelingen uit het excursieprogramma van de afdeling.

Milka Sytsma en Jan Leppink controleren wekelijks de door de scholen teruggebrachte leskisten op de Proosdijkinderboerderij in Ede. De leskisten worden door IVN Het Groene Wiel beheerd.

Plannen voor 2020

Twee Edese scholen hebben, mede naar aanleiding van de vorig jaar aangeboden vlinderstruik, besloten het schoolplein rigoureuus te gaan vergroenen. In 2020 zal ook bij hen een Tiny Forest geplant worden waar gespeeld maar ook geleerd kan worden. Tijdens de cursus was er reeds aandacht voor lessen op Groene Schoolpleinen. Ook is de werkgroep gevraagd lessen te begeleiden in Mooi Binnenveld, het nieuwe natuurgebied tussen Ede, Wageningen en Veenendaal.

We gaan vol verwachting het nieuwe jaar tegemoet.

Joke Veltkamp

Meer dan alleen
bloemen en planten
voor kamer en tuin

Harkes
tuincentrum
4 seizoenen brukt

voor alles wat groeit
en bloeit in kamer en tuin

Ingang

Harkes
tuincentrum
...daar bloeit wat mooi

Klinkenbergerweg 29 Ede tel. 0318-612694
www.harkestuincentrum.nl

Vacatures

IVN is een club van natuur-doeners! Het liefst zijn onze leden buiten, aan het ontdekken, verwonderen, vertellen of rondleiden. Maar minstens zo belangrijk zijn onze doeners binnen, achter de computer. En omdat deze vacatures niet zo makkelijk worden vervuld, nogmaals je aandacht voor deze mooie en o zo belangrijke taken:

Facebook-er: Ben jij een echte Facebooker? 181 mensen die onze pagina leuk vinden, willen meer lezen over IVN. Wie wil onze Facebookpagina bijhouden? Met aankondigingen van de excursies, eventueel een verslagje met foto's van een wandeling en ander leuk natuurnieuws? Stuur een berichtje naar: secretariaat@ivn-ede.nl

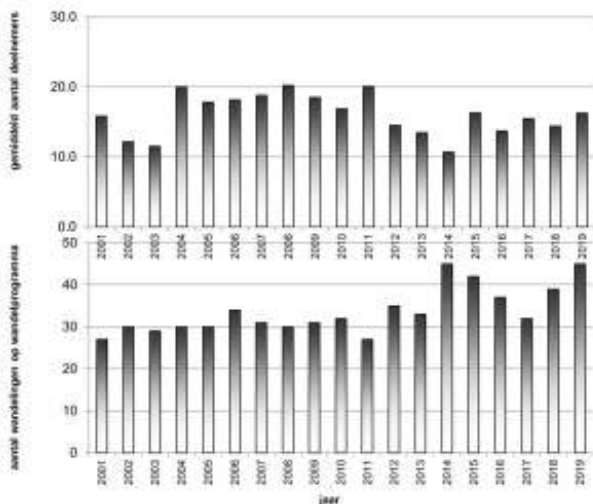
Vormgever Groene Gids: Op onze vorige oproep heeft zich iemand gemeld, dat is goed nieuws! Deze nieuwe vormgever zoekt nog wel iemand erbij om het werk te verdelen. Heb jij tijd om 1-2 keer per jaar de Groene Gids op te maken; mail naar redactie.gg@gmail.com

PR-medewerker: voor maken van aankondigingen voor kranten/websites: Onze publieksexcursies worden aangekondigd in de lokale kranten/nieuwsites. Dit rust momenteel op de schouders van maar een persoon. We zoeken nog iemand. Wie vindt het leuk om korte tekstjes, van de informatie die de gidsen aanleveren, te schrijven voor de lokale media? Mail naar: secretariaat@ivn-ede.nl

Mathilde van Ravensberg

Statistieken door de jaren heen en van activiteiten in 2019

Het wordt weer eens tijd om de aantallen door de jaren heen van wandelingen en gemiddeld aantal deelnemers per wandeling te publiceren (zie de twee staafdiagrammen). Het gemiddeld aantal deelnemers schommelde in de laatste 19 jaar tussen de 10 en 20 per wandeling. Verder is het totaal aantal activiteiten op het programma sinds 2001 steeds hoger geweest dan 30 en in 2014, 2015 en 2019 hadden we zelfs meer dan 40 activiteiten.

In 2019 zijn er weer veel activiteiten verzorgd binnen onze afdeling. Op het excursieprogramma stonden, naast de activiteit met betrekking tot de nestkastcontrole van gierzwaluwen, 45 activiteiten gepland. Deze activiteiten trokken gezamenlijk 663 volwassenen en 68 kinderen. Dat levert een gemiddelde van 16 mensen per activiteit. Bij de nestkastcontrole zelf werden weer vele tientallen belangstellenden gespot. De schatting van de aanwezigen liep tot zo'n 70 personen.

Er waren 3 wandelingen op aanvraag met in totaal 39 deelnemers.

Op 16 april 2019 opende Albert Loef een rolstoelvriendelijk wandelpad op het terrein van Hotel Belmont (Goorsteeg 665). Verder heeft hij 7 belevingswandelingen met aandacht voor kunst, cultuur en natuur geleid (totaal aantal deelnemers 159) en hij heeft zo'n 15 boswandelingen met een workshop 'zintuigen' gehouden met bij elkaar 253 deelnemers. Waarvan 178 mensen mee deden met het maken van een zo genaamde CD. (Zie de Groene Gids 2019 - 3). Gedurende het jaar wandelde hij met acht dak- en thuislozen in het Lunterse Buurtbosch. Op 12 november heeft Albert het Flora & Fauna spel gespeeld in Buurthuis Bij-Bosshardt. Bovendien wandelde hij aan het eind van het jaar met 52 vrijwilligers en hield twee excursies met een groep kinderen.

Voor het jaar 2020 hebben we een excursieprogramma met veel nieuwe activiteiten. Ook dit jaar bedank ik weer iedereen die zich heeft ingespannen voor één of meerdere activiteiten. Verder wil ik iedereen graag via deze weg vragen om aantallen deelnemers zo spoedig mogelijk aan mij te mailen via lia.hemerik@wur.nl. Hartelijk dank voor uw medewerking.

Lia Hemerik

De IVN Natuurkoffer

In het kader van 'Grijs Groen & Gelukkig' is inmiddels bekend dat met de IVN Natuurkoffer de natuur van buiten naar binnen wordt gebracht. Via bijvoorbeeld 'het Flora & Faunaspel', ook wel bekend als Natuurbingo, worden er contacten gelegd met mensen die over het algemeen gesproken niet in de gelegenheid zijn om de natuur in te trekken. Het spel is geschikt voor alle leeftijden en heeft op de deelnemers een goede uitwerking.

We zijn het er allemaal wel over eens dat geen mens op dezelfde manier de natuur beleeft.

Of dit nu een bos, stadspark of een rivier betreft. Men heeft vast gesteld dat als je in de natuur bent, of er op een of andere manier mee aan de slag gaat, de aanwezige negatieve gedachten verminderen. Het werkt zelfs rustgevend, bevordert het bewustzijn en het is een middel tegen stress.

Vakantieweek: 50/50 Hotel Belmont, Goorsteeg 66 Ede

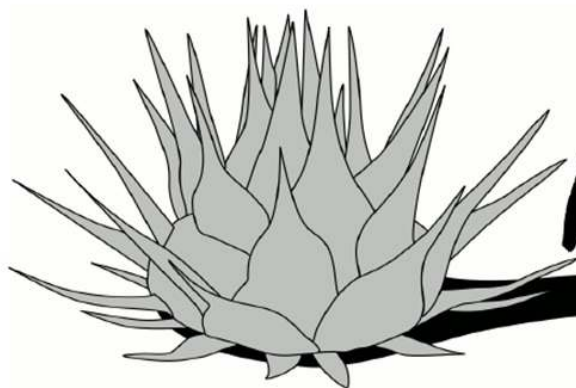
Veel mensen beleven de natuur voornamelijk passief. Deze zomer nog hoorde ik iemand zeggen niet meer alleen of met z'n tweeën het bos in te durven uit angst dat er iets zou kunnen gebeuren. Ook vanwege lichamelijke ongemakken blijven mensen gemakkelijk binnen.

Om enigszins in actie te komen wordt 'het dieren- en plantenspel' gespeeld. Leerzaam en ontspannend. Het door mij gebruikte spel werd als eind opdracht voor de natuurgidsen opleiding gemaakt door Milka Sytsma. Het natuurspel kan aan de hand van een 'natuurverhaal' gepresenteerd worden. In het verhaal komen dieren, planten en vruchten voor die in het Wekeroms zand voor komen. Omdat er bij de bekende en minder bekende planten en dieren een toelichting wordt gegeven, krijgen de deelnemers het gevoel op het Wekeroms zand te zijn. De Natuurkoffer wordt bij wijze van spreken een koffer vol dromen.

Buurthuis: "Bij-Bosshardt". Gebouw 'de Akker', Ede.

Albert Loef

KARDOEN

Natuurlijk lekker

Biologische voeding en verzorging
Marktpllein 9 6721 JG Bennekom 0318 413067

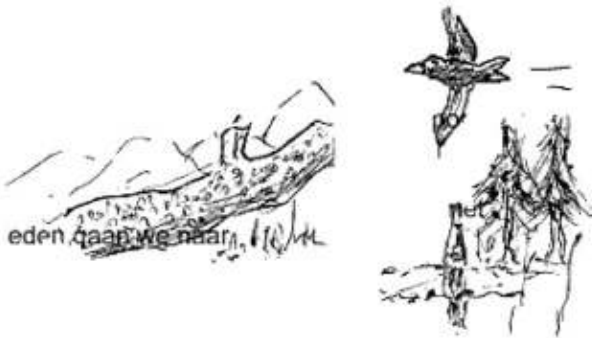
Wekeromse zand

Met de jeugdgidsen

Het is 17 januari 2020. Het is nog droog, enigszins dreigend, niet echt winters, als er op de parkeerplaats bij het Wekeromse zand zo'n 10 schoolgidsen klaar staan om te vertrekken. Het zal een aangename wandeling worden van ongeveer 7 kilometer.

We slaan links af en lopen gezellig pratend het brede pad op. Verschillende gidsen hebben een verrekijker bij zich en Scilla, die hier helemaal thuis is, aanschouwingsmateriaal om onderweg te laten zien. De verrekijkers komen meteen van pas om een rondvliegende bonte specht in het vizier te krijgen. (Een kwartier eerder was ook al een zwarte specht gehoord.) Rechts van ons is een open gebied te zien, met onderandere pony's. Verderop slaan we rechtsaf en wordt er goed in de verte gekeken in verband met de aanwezigheid van moeflons. Rechts van het pad wordt door Joke gewezen op de heiderand met open zandwallen, waar reptielen zich goed thuis zullen voelen. Enkele exemplaren zijn daar vanuit een ander gebied (Enka?) heengebracht en losgelaten. Even later vliegt er een raaf over.

En in de verte zien we al gauw.... Ja echt.... een grote groep moeflons, waarbij de donkere kleur bruin (wintervacht) opvalt. Op het brede zandpad, waarop we lopen, zijn trouwens duidelijk de lange tenen/sporen van moeflons te zien. Scilla haalt haar "pakket" tevoorschijn en legt uit aan de hand van verschillende poten (ree, zwijn, hert,...) met foto's van de dieren hoe een en ander eruitziet onder andere als spoor. Heel verhelderend!

We komen bij een paadje langs het pad met prikkeldraad er boven. Aan het prikkeldraad zitten haren, grijs met zwart in het midden en kijk eens....Op het paadje liggen een paar, daarheen gesleepte maïskolven.

Dit zijn onmiskenbaar de sporen van een das, zo legt Joke uit. Leuk dat we dit tegenkomen en op ons gemak kunnen bekijken. Ondertussen is Wiebe iets vooruitgelopen en houdt de groep moeflons nauwlettend in het oog. "Ze zijn er nog" klinkt het. Hij kan echter niet voorkomen dat er even later een geweldige knal klinkt. Een schot uit een geweer, ongetwijfeld op een zwijn. Gevolg: de moeflons gaan er in draf vandoor over het vlakke stuk in de verte. We komen bij de werkschuur. Geen uilenballen, maar ze hebben er eerder in het jaar wel gelegen, horen we van een boswachter. Braakballen van de kerkuil. We kijken samen nog naar de jonge aanplant met de boswachter en gaan

even later verder rechtsaf het pad tussen de dennen op. Gelukkig is het nog steeds droog en we bereiken na een kwartier het open stuk Wekeromse zand. Dat steken we over, heuvel op heuvel af..... Oppassen! 't Is soms spekglad van het mos, maar we bereiken de overkant, waar we tussen de dennen bij een ven pauzeren en koffie drinken. Dat smaakt goed, de koeken ook. Als we verder gaan is het niet zo ver meer. Op een mooie stam, die paars kleurt ("Dat is kunst", wordt gezegd) nog even kijken naar deze bijzondere zwammetjes: paarse korstzwam. Even later bereiken we de parkeerplaats. Als we afscheid nemen begint het iets te miezeren. Daar hebben we geen last meer van. Tevreden gaan we naar huis. 't Was een mooie, gezellige en leerzame morgen!

Govert Versteeg

Zomaar even

Het is 20 februari, bewolkt met zo nu en dan wat zon. De voersilo's zitten vol zonnepitten en op de voertafel ligt genoeg om een buikje vol te eten.

In tegenstelling tot het weekend van de Tuinvogeltelling vliegen ze nu af en aan. Er is haast geen rustig moment van lekker voedsel snaaien. Mevrouw Merel komt druk alarmrend richting tafel. Nu ja, zij is bijna steeds in alarmstand. Is het misschien een bosmerel in de stad?

In het netwerk van takken zitten man en vrouw mus, koolmees en soms pimpel elkaar achterna. Van wie is welk territorium? Ook groenlingen vertonen voorjaarskoorts. Vrouwtje zit zelfs met wiebelvleugels terwijl man alleen oog heeft voor de zonnepitten en vrouwtje geen aandacht geeft.

De besssen van de Gelderse roos en de rozebottels vormen een twistpunt bij de groenlingen. Zit er een te smullen "vliegt" een andere hem weg om zelf van de lekkernij te genieten.

De Turkse tortels hippen elkaar achterna over de nokpannen van het schuurtje.

Roodborst en heggemus scharrelen rustig rond op de voerplekken. Hoewel man en vrouw heggemus elkaar ook achterna zitten in de struiken.

Ja, de dagen beginnen te lengen en de voorjaarskriebels komen los.

Remieke Niermeyer

Agenda

IVN EDE

Maart

Zo 1 Sporen van mens en dier

10.00 u. vanaf de hoofdingang van het Wekeromse zand, aan de Hoeverweg; Honden niet toegestaan Duur: 2 uur
Peter van Hooff en Scilla Kohlinger 0318623553

Za 7 Vogelzangexcursie Edese Bos

7.30 u. bij de slagboom aan de Slingerboslaan in Ede Duur: 3 uur.
Gert Sleuwenhoek 0318623494, Dico Wijma, Jacob Kamphuis

Zo 15 Vroege voorjaarswandeling omgeving Bosbeek

14.00 u. vanaf natuurvriendenhuis (NIVON), Bosbeekweg 19-21, Bennekom
Jeltje Zeelenberg 0318413486; Hans Gonggrijp 0318840409

Za 21 Vogelzangexcursie Bennekomse Bos en heitje

7.00 u. vanaf de slagboom aan het eind van de Hullenberglaan (bij het koepeltje) in Bennekom. Duur 2 uur.
Hans Westendorp 0318418465; Dick Krijtenburg, Rik Nagtegaal

Zo 22 Vogelspeurtocht

10.00 u. Renkums Beekdal voor kinderen van 8 -12 jaar, 12 kinderen maximaal Geen honden. (Opgave en info per mail: denatuuronderzoekers.ivnede@gmail.com; Na opgave volgt info over verzamelpunt/ locatie.). Duur 2 uur.
Scilla Kohlinger en Anne Dijkzeul

Zo 29 De seizoenen van het Bennekomse Bos

14.00 u. slagboom aan het eind van de Hullenberglaan in Bennekom
Arjen Barten 0627584291

April

Za 4 Vogels rondom Oud Reemst/Planken Wambuis.

6.30 u. parkeerplaats Natuurmonumenten bij Oud Reemst aan weg Otterlo-Arnhem.
Duur 2 uur
Dick van Houweligen 0318591531; Marloes Remijnse, Rik Nagtegaal, Rob Nagtegaal

Za 11 Vogelzangexcursie Bennekomse Bos en heitje

6.00 u. vanaf slagboom aan het eind van de Hullenberglaan (bij het koepeltje) in Bennekom. Duur 2,5 uur.
Hans Westendorp 0318418465; Dico Wijma, Rob Nagtegaal, Ineke van Dis, Marloes Remijnse

Za 18 Vogelzangexcursie in de Sysseelt

6.00 u. vanaf parkeerplaats De Sysseelt aan de Doctor Hartogsweg in Ede. Duur: 2,5 uur.
Jacob Kamphuis 0612349661, Ineke van Dis, Marloes Remijnse

Za 25 Vroege vogels en wild kijken in het Deelerwoud

6.30 u. parkeerplaats Natuurmonumenten. Ingang t.o. Museum vliegbasis Deelen aan weg Hoenderloo-Schaars-

bergen. Duur 2 uur

Dick van Houweligen 0318591531; Dico Wijma, Jacob Kamphuis, Arjen Barten

Mei

Za 2 Vogelzangexcursie Doesburgerbuurt

5.00 u. bij de dokterspost aan de Doesburgerdijk nr. 7. Duur 3 uur
Gert Sleuwenhoek 0318 623494; Marloes Remijnse, Dick Krijtenburg

Za 2 Voorjaarsworkshop natuurfotografie met IVN

14.00 u. vanaf de parkeerplaats bij kasteel Hoekelum vanaf de Edeseweg. Duur 2-2,5 uur
o.a. Fred van Wijk 0318651436; Dick Klein Geltink 0318632673

Za 9 Vogelzangexcursie Bennekomse Bos en heitje

5.00 u. vanaf slagboom aan het eind van de Hullenberglaan (bij het koepeltje) in Bennekom. Duur 2,5 uur.
Hans Westendorp 0318418465; Rob Nagtegaal, Rik Nagtegaal

Za 16 Vogelzangexcursie in het Edese Bos

5.00 u. vanaf de slagboom aan de Slingerboslaan. Duur: 3 uur.
Dico Wijma 0623612002, Jacob Kamphuis, Ineke van Dis

Za 16 Kabouterwandeling voor kleuters en (groot)ouders

14.00 uur hoek Singel/Kerkhoflaan, Ede; duur ca. 1,5 uur € 1,00 per kind, maximaal 20 kinderen, opgave uiterlijk 15 mei via kabouterwandeling@ivn-ed.nl
Remieke Niermeyer en Ineke Jansonius

Za 23 Wandeling Edese bos

10.00 u. Vertrek parkeerplaats bij Restaurant Stam, Otterloseweg 40, 6718 ZM Ede Duur ca. 5 uur
Sander Belgraver 0653439545; Sanne v. Boschinga 0318576154

Zo 24 Natuurexpeditie

10.00 u. Wekeromse Zand voor kinderen van 8 -12 jaar, 20 kinderen maximaal Geen honden. (Opgave en info per mail: denatuuronderzoekers.ivnede@gmail.com; Na opgave volgt info over verzamelpunt/ locatie) Materiaalkosten € 2,00 Duur 2 u.
Scilla Kohlinger en Anne Dijkzeul

Zo 24 Voorjaarswandeling omgeving Bosbeek

14.00 u. vanaf natuurvriendenhuis (NIVON), Bosbeekweg 19-21, Bennekom
Jeltje Zeelenberg 0318413486; Hans Gonggrijp 0318 840409

IVN VEENENDAAL-RHENEN

Zie <https://www.ivn.nl/afdeling/veenendaal-rhenen/activiteiten>

IVN ZUIDWESTVELUWEZOOM

Zie <https://www.ivn.nl/afdeling/zuidwest-veluwezoom/activiteiten>

KNNV WAGENINGEN E.O. Zie <https://www.knnv.nl/knnv-afdeling-wageningen/agenda-afdeling>